

մեծ ժողովները՝ ուր սիօալ տեղեկութիւններ ունեցած ճառախօսները՝ որոնց մէջ կային և եպիսկոպոսները որոտուածն և կայժակ էին թափում՝ բարբարոս Ուուսիայի զինին, և այդ ոչ միայն աղանդաւորների պատճառով՝ այլ նայն իսկ հրեաների համար որոնք իրեն թէ իրենց հաւատի համար ամենատեսակ հաւածակների են ենթարկուում։ Այժմ չէ ինչ նայ վլատին և հանձն Անդրեասուր յարաւ թէ ուշաբար հաւածակներ և իսուսուածն համար ունի ուշաբար հաւածակներից և քրդերից (միթէ ոչ տաճիկներից) հաղարներով կոտորուող այս խեղճ ազգի ճակատագիրն յիրաւի կարող է զայրայթի աղաղակ հանել ամէն մի քրիստոնեայ ժօղովրդի մէջ, և մէկ դուռըստ են ընդունելու որ անդամուն ուշ ժամանելու հայոց համար Այս նուատակով կաղմուած է նոյն իսկ մի յասուկ աղօմքը, որ թարգմանուած է բոլոր նշանաւոր եւրոպական լեզուներով և ուղարկուած բոլոր եկեղեցիների և համայնքների նշանաւոր ներկայացուցիչներին։ (Ծ. Այս աղօմքի բնագիրը հազորգուել է և մեր (Ա. Բ.) խորագրութեան մի բարձրաստիճան եկեղեցականի ձևոքով)։ Առու օրթոգրամ եկեղեցին հարկաւ երբեք չէ մերժել և չի մերժիլ աղօմքել տառապելոց մասին ննջպէս և իրապէս անում էլ է ամենայն օր։ Այս գիսուածում սակայն մի բառական տարօրինակութիւն կայ, և ազիտացիք իրեն թէ չեն յիշում կամ զդիտեն, որ իրենք էին հենց կամ սասոյդ ասելով իրենց քաղաքական առաջնորդները, որ խանգարեցն օրթոգրամ Ուուսիային, որ քիչ արիւն չէ թափել արձելեան քրիստոնեաց, ուստի և հայոց համար, իրադորձելու Ան Ստեփանոսի գաշնագիրը, որ կատարեալակէս արգիւնարեր կը լիներ հայոց համար և կարող էր բոլորովին ասպահովել նրանց այժմ կատարուող գաղանութիւններից։ Այսպիսով եթէ անդիացիք որ և է բանի մասին պէտք է աղօմքեն, այդ այն է, որ Տէր Աստուած լուսաւորէ նրանց քաղաքական գործիչների միտքը քրիստոնեայ աշխարհի շահերն հասկանալու և նրանց սրտի մէջ զնէ այն գիտակցութիւնը, թէ ո՞քան խանգաւոր է ես սական քաղաքականութեան համար քանդել մեծ աղատման գործի արգասիքը։ Ամէն աղդ ունի այժմ առ Աստուած աղօմքելու ինդիրը, իսկ ի՞նչ անէ արգեօք խեղճ հայ աղզը, որի ողօրմելի մնացորդներին աղօմքելու իրաւունք անգամ չեն տալիս։

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ—ՊԱՏՄՈՒԿԱՆ

ԳԱՐՈՒՆ.

Մի նոր, հրաշալի կեսներով շոնէ առուծ Ժպտում է ընունին, զերդ մանուկ ընալու նոր զօրսթեսամք երկիրն է զարթած, եւ երկիրն յուսակ ու գեղածիծալ։

Այս խորհրդաւոր պահուն ես մենակ ծնկաչոր ահա քեզ եմ աղօմքում յաշեցեալ Փրկիչ, քո հովանու տակ Յաւատանջ սրտի իղձերն եմ քերում։

Թողի այս թերկրապից զարնան ջերմ արեւ իմ հայրենի տան վերայ էլ վայլի։ Մի օր, գէթ մի օր թող քո առաջեւ Այստեղ հէր ծիծուան օրներզը լուի,

թէ անցաւ եւ միր ծմնու ցրտաշոնչ, թէ անպարտ արինն հասցրեց վարդեր, եւ տառապելոց ողբերն ու տրտոնջ Դարձան գոհութեան խաղաղ մաղթանըներ։

Յ. ՅՈՎԱՆՆՈԽՍԱՆ.

